

BENTICKÉ PERLOOČKY (CLADOCERA) VYBRANÝCH LOKALIT MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Veronika Koudelná

*Katedra biologie a ekologie, Přírodovědecká fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě,
Chittussiho 10, 710 00 Ostrava, r09634@student.osu.cz*

Abstrakt

Většinu druhů perlooček (Crustacea: Cladocera) z ekologického hlediska řadíme mezi planktonní nebo fytofilní formy. Existuje však i několik druhů, které zařazujeme mezi organismy bentické. Bentické perloočky náleží do dvou řádů – Anomopoda (čeledi Chydoridae, Macrothricidae, Ilyocryptidae) a Ctenopoda (čeleď Sididae), systematicky je nelze striktně oddělit od perlooček planktonních a fytofilních, proto je jejich vymezení v mnoha případech u autorů individuální. Řada druhů preferuje několik způsobů života a je tedy možné nalézt tyto druhy jak na povrchu dna, tak i v pelagiálu či na litorálních rostlinách. Celkově bentické perloočky náleží do dvou řádů (Anomopoda a Ctenopoda) a jejich čtyř čeledí (Chydoridae, Macrothricidae, Ilyocryptidae a Sididae). U nás žije přibližně 29 druhů. Výlučně bentické perloočky vždy žijí na povrchu jemného substrátu dna nebo zahrabány v jeho povrchových vrstvách. Vyznačují se pozměněnou morfologií zejména schránky a anten II. páru, představující adaptace k pohybu mezi tuhými částicemi substrátu dna. Mezi druhy žijící výhradně bentickým způsobem života řadíme v ČR pouze druhy z čeledí Macrothricidae (8 druhů) a Ilyocryptidae (6 druhů).

Práce byla zaměřena na zjištění výskytu bentických perlooček na vybraných lokalitách Moravskoslezského kraje. Vzorky byly odebírány v různých obdobích během sezóny 2011. Kvalitativní odběry byly provedeny na 19 lokalitách stojatých vod (rybníky, vodní nádrže), a celkem bylo zpracováno 28 vzorků. Determinováno bylo 26 druhů. Mezi nalezenými druhy bylo 7 bentických druhů řazených do jediného řádu Anomopoda a jeho tří čeledí (Chydoridae, Macrothricidae a Ilyocryptidae).

Ve vzorcích se nejčastěji vyskytoval *Chydorus sphaericus*, jenž snáší velmi široké spektrum životních podmínek. Vyskytuje se ve vodách kyselých, neutrofilních, zásaditých i silně znečištěných, od nížin až po vysokohoří. Dále se nejčastěji ve vzorcích vyskytovala *Biapertura affinis*, která je v ČR také velmi rozšířeným druhem neutrofilních vod. Ze striktně bentických perlooček, které jsou výrazně vzácnější, byla nejčastěji nalezena *Macrothrix laticornis*. Pouze ve dvou případech byl zaznamenán *Ilyocryptus sordidus*, který v obou případech doprovázel častější druh *Macrothrix laticornis*.

Klíčová slova: bentos; Cladocera; Macrothricidae; Ilyocryptidae

Poděkování

Děkuji všem, kteří se jakkoliv podíleli na spolupráci, zejména vedoucímu mé práce prof. RNDr. Zdeňku Ďurišovi, CSc., Mgr. Danielu Vařečovi a Doc. RNDr. Bohumíru Lojkáskovi za odborné rady, cenné informace a pomoc při zpracování této práce a Anně Šobánkové za podporu při determinaci.